

РЕШЕНИЕ

№ 2610

гр. С, 15.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 156 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: В.В.А.

при участието на секретаря В.С.Д.
като разгледа докладваното от В.В.А. Гражданско дело № 20221110129886
по описа за 2022 година

РЕШЕНИЕ

15.02.2024 г., гр. С

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, I I Г. О., 156-ти състав, в открито публично заседание на двадесет и втори януари през две хиляди и двадесет и четвърта година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: В.А.

при секретаря В.Д., като разгледа докладваното от съдия В.А. гр. дело № 29886/2022 г. по описа на СРС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 341 и сл. ГПК.

Подадена е искова молба от Т. И. Л., действаща чрез настойника си Р. П. Г. срещу Т. К. Л., Р. И. Л. и Л. И. Л., като се поддържа, че страните били наследници на И.К.Л. – починал на 28.08.2020 г. Поддържа, че по силата на наследственото правоприемство между страните била възникнала съсобственост по отношение на следните недвижими имоти: **1)** Апартамент № 65, находящ се в гр. С, ж. к. „Л“, бл. ***, ет. 4, вх. Г, с площ от 84,00 кв. м., състоящ се от три стаи и кухня, със съответните идеални части от общите части на сградата и правото на строеж върху мястото, който имот представлява самостоятелен обект в сграда с идентификатор: *****, по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед № РД-18-14/***** г. на ИД на АГКК, който самостоятелен обект се намира в

сграда с идентификатор *****, с предназначение на самостоятелния обект: жилище-апартамент, с площ от 84,00 кв. м., при съседни самостоятелни обекти в сграда с идентификатори: на същия етаж *****.10, под обекта *****.8, над обекта *****.14 ; 2) Двуетажна жилищна сграда-близък в горния край на парцела, находяща се в с. 3, община Б, обл. С, със застроена площ от 60 кв. м., заедно с прилежащото мазе и таван с площ от 60 кв. м., състояща се от приземен етаж: състоящ се от две летни кухни и две мазета, първи етаж: състоящ се от дневна, кухненски бокс, балкон, втори етаж: състоящ се от две спални, баня и тоалетна, която е построена в УПИ-III-2 от кв. 1 по плана на с. 3, съобразно документа за собственост, при съседни от три страни: УПИ-II-1, улица и УПИ-IV-22. Навежда доводи, че по отношение на апартамента притежавала 1/8 ид. ч., а ответниците притежавали останалите 7/8 ид. ч., съответно по отношение имота в с. 3 била собственик на 1/4 ид. ч., а останалите 3/4 ид. ч. били собственост на ответниците. Иска да бъде допуснато извършването на съдебна делба на процесните имоти.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на исковата молба от ответниците, с които претенцията се оспорва. Прави отвод по отношение на представителната власт на настойника на ищеца, освен това исковата молба била и нередовна, тъй като не били очертани обстоятелства, за да може да се направи извод, че страните били легитимирани да участват в настоящото производство, а освен това и петитума не бил правилно очертан. Твърдят, че квотите посочени от ищеца се разминавали и не били доказани, освен това преди настоящото производство не било правено предложение за доброволна делба. Поддържа, че ищцата не била изложила правилно твърдения по отношение на квотите, което аргументира с нормата на чл. 8, ал. 3 ЗН, доколкото не бил посочен факта, че ищцата е еднокръвна дъщеря на наследодателя, което обосновава. Навежда доводи, че квотите в случая следвало да се преразпределят, като трябвало да се приложи правилото на чл. 52 ЗН, предвид факта на направен отказ от наследство от страна на един от ответниците – Л. И. Л., който бил вписан в особената книга по чл. 49, ал. 1 ЗН. Излага съображения за неточно определяне на квотите по отношение на имота в с. 3. Твърди, че липсвал предмет на делбата по отношение имота в с. 3, тъй като такъв имот реално не съществувал, поради което и искът за делба бил недопустим. Поддържа, че от ангажираните по делото доказателства не можело да се направи извод, че сградата действително съществувала, съответно дали и в каква степен на завършеност се намира и можели да се експлоатира. Обосновава, че би могло да има годин обект на делба, но едва след трансформирането на правото на строеж в право на собственост, което ставало след завършването на сградата поне в груб строеж, за което в настоящото производство не били ангажирани доказателства. Иска производството да бъде прекратено по отношение на имота в с. 3, съответно допускане на делба на апартамента при законоустановените квоти. Претендира разноски.

С Протоколно определение от 02.10.2023 г., съдът е прекратил производството, поради неоспорен отказ от наследството от ищеца – по отношение на предъявения иск за делба срещу ответницата Л. И. Л.. Определението не е било обжалвано, поради което е влязло в сила.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

За да се уважи искът за делба, като се допусне прекратяването на възникналата съсобственост, следва да са налице следните материални и процесуални предпоставки (юридически факти): 1) ищецът да е носител на съответна идеална част от правото на собственост върху включения в делбената маса имот на твърдяното от него правно основание; 2) предметът на делбата да бъде годин обект на правото на собственост и 3) в производството по делба да участват като страни всички съсобственици, тъй като допускането и извършването на делбата без участието в процеса на всички съсобственици

ще бъде нищожно – арг. чл. 75, ал. 2 ЗН, във вр. с чл. 34, ал. 2 ЗС.

Представено е удостоверение за наследници изх. № ****/12.01.2022 г., като се установява, че И.К.Л. е починал на 28.08.2020 г., като е оставил за наследници по закон Т. И. Л. (дъщеря – арг. чл. 5, ал. 1 ЗН), Р. И. Л. (дъщеря – арг. чл. 5, ал. 1 ЗН), Л. И. Л. (дъщеря – арг. чл. 5, ал. 1 ЗН) и Т. К. Л. (преживяла съпруга – арг. чл. 9, ал. 1 ЗН).

Удостоверението за наследници е официален документ относно вписванията в регистрите за гражданско състояние (**Определение № 37/21.01.2013 г. по ч. т. д. № 977/2012 г., ТК, II т.о. на ВКС, Определение № 1423/30.12.2011 г. по гр. д. № 899/2011 г., ГК, III г.о. на ВКС**). Съгласно чл. 11, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението, за издаване на удостоверение за наследници се подава искане по образец, в което заявителят вписва известните му данни за наследодателя и неговите наследници. За определяне на наследниците по закон обаче длъжностното лице прави пълна проверка в регистъра на населението, а когато е необходимо – и в регистрите на актовете за гражданско състояние. В удостоверението длъжностното лице вписва всички живи и починали наследници, определени съгласно Закона за наследството, както и връзката им с наследодателя (съпруг или родство). В производството по делба удостоверението за наследници е документ, който удостоверява кръга на наследниците. Необходимо е да се посочено, че без изричното оспорване на удостоверението за наследниците в качеството му на официален свидетелстващ документ верността на съдържанието му може да бъде проверена и съобразно с всички останали представени по делото данни относно релевантните факти и обстоятелства. Това е необходимо и с оглед характерната особеност на производството за делба, която би се оказала изцяло нищожна, ако в нея не участва като страна някой от участниците в общността. Тоест, ако законът признава едно лице за наследник по закон на даден наследодател, това качество не се счита отпаднало поради обстоятелството, че същото не е вписано в удостоверението за наследници, издадено по заявление на друго лице. Като наследник то е легитимирано да иска делба на съсобствен имот – така **Решение № 100/02.03.2011 г. по гр. д. № 1820/2009 г., ГК, I г.о. на ВКС; Определение № 42/29.01.2019 г. по гр. д. № 3690/2018 г. на ВКС, ГК, I ГО**.

Приложено и неоспорено е съдебно удостоверение изх. № 483/21.05.2021 г. от СРС, като се установява, че Л. И. Л. е вписала отказ от наследството на Иван Кирилов Л. – вписан под № 928/21.05.2021 г. в особената книга по чл. 49, ал. 1 ЗН.

Съгласно правилото на чл. 53 ЗН, частта на отреклия се от наследство уголемява дяловете на останалите наследници, като според последователно поддържаното в практиката на ВС и ВКС становище досежно правата на преживелия съпруг при отказ от наследство И(вж. **ТР № 148/10.12.1986 г. на ОСГК на ВКС**) при отказ от наследство, заявен от всички деца на наследодателя, преживелият съпруг наследява със следващите деца редове и би получил цялото наследство само ако починалият не е оставил родители, възходящи от втора и по-горна степен, братя и сестри и техни низходящи, респективно ако призованите към наследяване роднини на починалия за недостойни или са се отказали от неговото наследство – така и **Решение № *** от 5.07.2019 г. на ВКС по гр. д. № 3383/2018**

г., I г. о., ГК.

В случая с оглед отказа от наследството от Л. И. Л. на основание чл. 53 ЗН се уголемяват дяловете на останалите наследници Т. И. Л. (дъщеря – арг. чл. 5, ал. 1 ЗН), Р. И. Л. (дъщеря – арг. чл. 5, ал. 1 ЗН) и Т. К. Л. (преживяла съпруга – арг. чл. 9, ал. 1 ЗН). За пълнота трябва да се изясни, че когато отказът от наследството не се оспорва от останалите страни, това обстоятелство не касае правния спор по същество, а е въпрос на процесуална легитимация – както е в процесния случай, поради което производството е прекратено по отношение на отреклата се страна. Едва, при оспорване на отказа от наследство се въвежда надлежно твърдение за процесуална легитимация, което прави въпроса такъв по същество на правния спор, доколкото самата процесуална легитимация не е нищо друго, освен това да се твърди, че едно лице има надлежни права, а друго следва да отговаря за тяхното осъществяване. Тоест, процесуалната легитимация означава, че ако докаже наличието на съответно право, то по същество именно то е на ищеца и именно ответника следва да отговаря по него.

От Заповед № *****/31.12.1980 г. се установява, че на И.К.Л. е определено обезщетение с предоставяне на имот Апартамент № 65, находящ се в гр. С, ж. к. „Л“, бл. ***, ет. 4, вх. Г, с площ от 84,00 кв. м., състоящ се от три стаи и кухня, със съответните идеални части от общите части на сградата и правото на строеж върху мястото. Като в заповедта е посочено, че имота се придобива в съсобственост с Т. К. Л. – съпруга.

Приложен е Нотариален акт за преотстъпване на право на строеж № 11, том II, рег. № 28/1986 г., като се изяснява, че на И.К.Л. и Р.К.Л. е преотстъпено учредено право на строеж в полза на К.Л.С. и Л.К.С. (възникнало по договор за право на строеж върху държавна земя от 15.05.1985 г.) по отношение на имот: двор място с пространство от 685 кв. м., съставляващо парцел III-2, от кв. 1-ви по плана на с. 3, като е посочено, че правото на строеж е по отношение на построяването на двуетажна жилищна сграда – близък, като И.Л. ще построи югоизточния близък, а Р.К.Л. ще построи североизточния близък.

Приложен е Договор за право на строеж върху държавна земя от 15.05.1985 г., като се установява, че на К.Л.С. е учредено право на строеж по отношение на имот: двор място с пространство от 685 кв. м., съставляващо парцел III-2, от кв. 1-ви по плана на с. 3.

От скица – схема № 15-790535/15.07.2022 г. се установява, че единият от делбените имоти е Апартамент № 65, находящ се в гр. С, ж. к. „Л“, бл. ***, ет. 4, вх. Г, с площ от 84,00 кв. м., състоящ се от три стаи и кухня, със съответните идеални части от общите части на сградата и правото на строеж върху мястото, който имот представлява самостоятелен обект в сградата с идентификатор: *****, по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед № РД-18-14/***** г. на ИД на АГКК, който самостоятелен обект се намира в сградата с идентификатор *****, с предназначение на самостоятелния обект: жилище-апартамент, с площ от 84,00 кв. м., при съседни самостоятелни обекти в сградата с идентификатори: на същия етаж *****.10, под обекта *****.8, над обекта *****.14.

Приложена е скица с изх. № 287/14.07.2022 г. по отношение на УПИ-III-2 от кв. 1 по плана на с. 3, съобразно документа за собственост, при съседни от три страни: УПИ-II-1, улица и УПИ-IV-22.

Прието и неоспорено е заключението на СТЕ, като се установява, че процесния имот в с. 3 представлява следното: застроен УПИ III-2 по плана на с. 3, с учредено право на строеж, с площ от 685 кв. м. – без сметки по регулация, като кадастралния и регулационния статут са уредени със Заповед № АБ-118/07.04.83 на СОНС, при съседни: улица, парцел II-1,

парцел IV-22, без обозначен съсед от четвърта страна. Експертът е посочил, че няма влезли в сила нови кадастрални карти и регулационни планове. Посочено е, че в имота е изградена монолитна сграда близнак с общ покрив. Вещото лице е конкретизирало, че се касае за имот в югоизточната част, която е в завършен вид, вкл. с довършителни работи, състои се от сутерен, два жилищни етажа и тавански етаж, като сградата е за ремонт, като самият имот е подробно описан в констативно съобразителната част от заключението. В о. с. з. експертът подробно обяснява какви документи и строителни книжа е изследва, като потвърждава аргументирано изводите си, че в случая е налице обект на правото, като правото на строеж се осъществило, вкл. с довършителните работи.

Съдът, като извърши преценка на заключението на СТЕ, съобразно правилото на чл. 202 ГПК намира, че следва да го кредитира, тъй като е изготвено обективно, компетентно и добросъвестно. Вещото лице е отговорило изчерпателно на поставените задачи, като по делото не се установява, че експертът е заинтересован от изхода на правния спор или е недобросъвестен.

Настоящият съдебен състав, като извърши съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, счита, че безспорно е установено, че 1) Апартамент № 65, находящ се в гр. С, ж. к. „Л“, бл. ***, ет. 4, вх. Г, с площ от 84,00 кв. м., състоящ се от три стаи и кухня, със съответните идеални части от общите части на сградата и правото на строеж върху мястото, който имот представлява самостоятелен обект в сграда с идентификатор: *****, по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед № РД-18-14/***** г. на ИД на АГКК, който самостоятелен обект се намира в сграда с идентификатор *****, с предназначение на самостоятелния обект: жилище-апартамент, с площ от 84,00 кв. м., при съседни самостоятелни обекти в сграда с идентификатори: на същия етаж *****.10, под обекта *****.8, над обекта *****.14 ; и 2) Двуетажна жилищна сграда-близнак в горния край на парцела, находяща се в с. 3, община Б, обл. С, със застроена площ от 60 кв. м., заедно с прилежащото мазе и таван с площ от 60 кв. м., състояща се от приземен етаж: състоящ се от две летни кухни и две мазета, първи етаж: състоящ се от дневна, кухненски бокс, балкон, втори етаж: състоящ се от две спални, баня и тоалетна, която е построена в УПИ-III-2 от кв. 1 по плана на с. 3, съобразно документа за собственост, при съседни от три страни: УПИ-II-1, улица и УПИ-IV-22 са били собственост на И.К.Л., като по отношение на апартамента е била налице СИО със съпругата му Т. Л..

Предвид обстоятелството, че И.Л. е починал на 28.08.2020 г., съдът намира, че с оглед установените наследствени сукцесии (правоприемства) и предвид отказа от наследство от Л. И. Л., при приложение на правилото на чл. 53 ЗН, са налице предпоставките за допускане до делба на процесните имоти.

По отношение правата в съсобствеността трябва да се вземе предвид, че съгласно разпоредбата на чл. 5, ал. 1 ЗН децата на починалия наследяват по равни части, а съгласно правилото на чл. 9, ал. 1 ЗН съпругът наследява част, равна на частта на всяко дете. Тоест, в случая делбата и на двата имота следва да се допусне при следните квоти:

- по отношение на Апартамент № 65, находящ се в гр. С, ж. к. „Л“, бл. ***, ет. 4, вх. Г – по 1/6 ид. част за Т. Л. и Р. Л. и 4/6 ид. части за Т. Л.. Като този извод на съда се обуславя от факта, че по делото нито е оспорено наличието на брачно правоотношение към момента на влизане в сила на Заповед № *****/31.12.1980 г., нито са излагани други съображения – напр. за трансформация и пр. във връзка с приложението на чл. 100 ЗТСУ (отм.). Като в случая със смъртта на Иван Л. СИО се е прекратила, поради прекратяването на брака, съответно преживялата съпруга е придобила собствената си 1/2 ид. ч. от имота, а останалата 1/2 ид. ч. е предмет на наследствената сукцесия от И.Л..

- по 1/3 ид. част за страните досежно Двуетажна жилищна сграда-близнак в горния край на парцела, находяща се в с. 3, община Б, обл. С.

Не може да бъде възприета тезата на ответниците, че отказа от наследство увеличавал

дяловете само на тяхното коляно. Подобна теза е във флагрантно противоречие с граматическото, систематичното и телеологическото тълкуване на чл. 53 ЗН, според който частта на отреклия се или на оня, който е изгубил правото да приеме наследството, уголемява дяловете на останалите наследници. Законът нито разграничава, нито има податка, че отказ от наследство може да се прави в полза на определена група наследници. При отказ от наследство се уголемяват дяловете на всички останали призовани към наследяване – независимо дали е по закон или по завещание. Ако наследник иска да прехвърли припадащата му се част от наследствената маса на друг наследник или определена група наследници, то са налице други правни способности за това, но не и отказа от наследство. Нещо повече, даденото тълкуване на правилото на чл. 53 ЗН съответства и на логиката на закона – принципът е, че се наследява по глава, а наследяването по колена е изключение – така и **Решение № 38 от 16.04.2015 г. на ВКС по гр. д. № 6585/2014 г., II г. о., ГК**. Или казано и по друг начин при отказа от наследство се упражнява правото на наследяване, като то се загубва. Уголяването на дяловете не произтича по правоприемство от отказалият се, а от самото наследство, т. е. уголяването е по наследство (от самата наследствена маса). Съответното уголемяване на наследството би могло да е за определена група наследници на само за тези по закон след от втора до четвърта степен, което в определени случаи изключва и уголемяването на преживелия съпруг, но това е извън процесната хипотеза, тъй като в случая се касае за наследяване по закон от наследници от първи ред. Тоест, в случая се касае за наследяване по глава, а не по колена, поради което постановките на **ППВС № 4/1964** са неприложими (по отношение на уголемяване на дела в коляното).

Съгласно правилото на чл. 355 ГПК страните заплащат разноските съобразно стойността на дяловете им, включително разноските по чл. 78а, ал. 1 ГПК. По присъединените иски в делбеното производство разноските се определят по чл. 78 и 78а ГПК. При прилагането на чл. 78а, ал. 2 ГПК не се вземат предвид таксите, които се събират върху стойността на дяловете. По делото не е налице хипотеза на обективно, кумулативно съединяване на иски, чието разглеждане е допустимо в рамките на първата фаза на делбата (производството по допускането на делбата), поради което разноски не следва да се присъждат на нито една от страните. Въпросът за дължимите разноски следователно ще следва да се разреши във фазата по извършването на делбата (т. нар. втора фаза на делбата).

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

РЕШИ:

ДОПУСКА извършването на съдебна делба на следния недвижим имот: Апартамент № 65, находящ се в гр. С, ж. к. „Л“, бл. ***, ет. 4, вх. Г, с площ от 84,00 кв. м., състоящ се от три стаи и кухня, със съответните идеални части от общите части на сградата и правото на строеж върху мястото, който имот представлява самостоятелен обект в сграда с идентификатор: *****, по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед № РД-18-14/***** г. на ИД на АГКК, който самостоятелен обект се намира в сграда с идентификатор *****, с предназначение на самостоятелния обект: жилище-апартамент, с площ от 84,00 кв. м., при съседни самостоятелни обекти в сграда с идентификатори: на същия етаж *****.10, под обекта *****.8, над обекта *****.14 между Т. И. Л., ЕГН: *****, с адрес: гр. С, ж. к. „Света Троица“, бл. 315, вх. Б, ет. 8, ап. 44, действаща чрез настойника си Р. П. Г., ЕГН: *****, Р. И. Л.,

ЕГН: *****, с адрес: гр. С, ж. к. „Л“, бл. ***, вх. Г, ет. 4, ап. 65 и Т. К. Л., ЕГН: *****, с адрес: гр. С, ж. к. „Л“, бл. ***, вх. Г, ет. 4, ап. 65, **при следните квоти в съсобствеността: 1/6 ид. част за Т. И. Л., ЕГН: *****, 1/6 ид. част за Р. И. Л., ЕГН: ***** и 4/6 ид. части за Т. К. Л., ЕГН: *******.

ДОПУСКА извършването на съдебна делба на следния недвижим имот: Двуетажна жилищна сграда-близнак в горния край на парцела, находяща се в с. 3, община Б, обл. С, със застроена площ от 60 кв. м., заедно с прилежащото мазе и таван с площ от 60 кв. м., състояща се от приземен етаж: състоящ се от две летни кухни и две мазета, първи етаж: състоящ се от дневна, кухненски бокс, балкон, втори етаж: състоящ се от две спални, баня и тоалетна, която е построена в УПИ-III-2 от кв. 1 по плана на с. 3, съобразно документа за собственост, при съседи от три страни: УПИ-II-1, улица и УПИ-IV-22, **между Т. И. Л., ЕГН: *****, с адрес: гр. С, ж. к. „Света Троица“, бл. 315, вх. Б, ет. 8, ап. 44, действаща чрез настойника си Р. П. Г., ЕГН: *****, Р. И. Л., ЕГН: *****, с адрес: гр. С, ж. к. „Л“, бл. ***, вх. Г, ет. 4, ап. 65 и Т. К. Л., ЕГН: *****, с адрес: гр. С, ж. к. „Л“, бл. ***, вх. Г, ет. 4, ап. 65, при следните квоти в съсобствеността: 1/3 ид. част за Т. И. Л., ЕГН: *****, 1/3 ид. част за Р. И. Л., ЕГН: ***** и 1/3 ид. част за Т. К. Л., ЕГН: *******.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в двуседмичен срок от съобщението до страните пред Софийският градски съд с въззивна жалба.

Препис от решението да се връчи на страните!

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

Съдия при Софийски районен съд: _____